

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL PRITARIMO RAŠTUI DĖL VALSTYBĖS SIEKIAMŲ
TIKSLŲ IR KELIAMŲ LŪKESČIŲ AKCINEI BENDROVEI
„DETONAS“**

2025 m. gruodžio 8 d. Nr. 3-388
Vilnius

Vadovaudamasis Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, 12⁶ punktu:

1. P r i t a r i u Raštui dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių akcinei bendrovei „Detonas“ (pridedama).
2. T e i k i u Raštą dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių akcinei bendrovei „Detonas“ akcinės bendrovės „Detonas“ valdybai ir vadovui.

Susisiekimo ministras

Juras Taminskas

PRITARTA

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro
2025 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 3-388

RAŠTAS
DĖL VALSTYBĖS SIEKIAMŲ TIKSLŲ IR KELIAMŲ LŪKESČIŲ
AKCINEI BENDROVEI „DETONAS“

I. Tikslas

Šiuo Raštu dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių akcinei bendrovei „Detonas“ (toliau – Raštas) pateikiami Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos lūkesčiai dėl akcinės bendrovės „Detonas“ (toliau – Bendrovė) veiklos kryptių, Bendrovei keliamų tikslų ir veiklos principų.

Raštas yra skirtas trumpojo ir vidutinio laikotarpio valstybės lūkesčiams bei ilgojo laikotarpio Bendrovės vystymosi lūkesčių gairėms nustatyti, Bendrovės pagrindinėms ir kitoms veikloms įvardyti, esminiams veiklos vertinimo rodikliams, informacijos teikimo Susisiekimo ministerijai tvarkai numatyti bei efektyviam Bendrovės ir Susisiekimo ministerijos bendradarbiavimui užtikrinti.

Rašto pagrindą turi būti rengiamas ir (ar) persvarstomas Bendrovės strateginis veiklos planas, nustatomi finansiniai ir nefinansiniai ilgalaikiai bei trumpalaikiai tikslai, atsižvelgiant į valstybės politiką susisiekimo srityje formuojančių teisės aktų, taip pat Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių valstybės valdomų įmonių veiklą, nuostatas.

Raštu Susisiekimo ministerija nesiekia apriboti ar išplėsti Bendrovės ar jos valdymo organų teisių ar pareigų. Bendrovė ir jos valdymo organai visų pirma privalo vadovautis galiojančiais teisės aktais, Bendrovės įstatais ir kitais Bendrovės akcininko priimtais sprendimais, gerąja įmonių valdymo praktika ir prisiimti atsakomybę už priimamus sprendimus. Įgyvendindami Rašte išdėstytus Susisiekimo ministerijos lūkesčius Bendrovės valdymo organai privalo vadovautis protingumo, skaidrumo, efektyvumo ir racionalaus turto valdymo principais.

II. Bendrovės paskirtis ir veiklos tikslai

Bendrovės paskirtis – gaminti ir parduoti sprogmenis, teikti kokybiškas gręžimo ir sprogdinimo darbų paslaugas.

Bendrovės veiklos tikslai yra šie:

1. plėtoti sprogmenų gamybą ir prekybą;
2. didinti gręžimo ir sprogdinimo darbų apimtį;
3. siekiant vykdyti paslaugų plėtrą ir užtikrinti teikiamų paslaugų inovatyvumą, bendradarbiauti su mokslo įtaigoms bei kitais partneriais Lietuvoje ir užsienyje;
4. prisidėti prie nacionalinės gynybos pramonės vystymo ir stiprinti Lietuvos bei NATO partnerių tiekimo grandinę;
5. vykdyti kitą, šiame Rašte numatytus lūkesčius atitinkančią, pelningą komercinę veiklą.

Susisiekimo ministerija tikisi, kad Bendrovės veikla bus plėtojama Rašte nurodytomis kryptimis, o keliami lūkesčiai taps Bendrovės strateginio veiklos plano, kuriame bus nustatyti jų įgyvendinimą numatantys siektini rodikliai ir reikšmės, dalimi.

III. Nefinansiniai lūkesčiai

Kokybė ir saugumas. Bendrovė privalo užtikrinti kokybės ir saugumo reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatyme, Lietuvos policijos generalinio komisaro tvirtinamose Sprogmenų gamybos saugos, atitikties vertinimo ir sprogmenų techninių dokumentų suderinimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

Veiklos plėtra ir diversifikavimas. Bendrovė turi plėsti sprogmenų gamybą, plėtoti jų prekybą ir didinti gręžimo bei sprogdinimo darbų apimtį. Bendrovė, siekdama diversifikuoti veiklą, turi įvertinti bendradarbiavimo su krašto apsaugos sistema ir veiklos karinėje pramonėje galimybes.

Bendrovė turi prisidėti prie valstybės strateginių tikslų – gynybos pramonės pajėgumų stiprinimo, technologinės nepriklausomybės, nacionalinio saugumo užtikrinimo ir, bendradarbiaudama su atsakingomis institucijomis ir mokslo partneriais, turi siekti dalyvauti nacionalinės gynybos pramonės projektų įgyvendinime, įskaitant sprogmenų, komponentų, užtaisų ar kitų gynybos produktų kūrimą, gamybą ir bandymus, atitikti NATO standartus, plėtoti kokybės ir saugos valdymo sistemas, būtinas karinės pramonės veiklai.

Bendrovė turi įvertinti savo technologinius, inžinerinius ir gamybinius pajėgumus kaip bazę karinės pramonės veiklai plėtoti. Bendrovė turi identifikuoti konkrečius veiklos segmentus, kuriuose galėtų teikti produktus ar paslaugas krašto apsaugos sistemai bei su ja susijusioms institucijoms, užtikrindama visišką atitiktį nacionalinio saugumo, sertifikavimo ir eksporto kontrolės reikalavimams.

Bendrovė turi užtikrinti, kad veiklos diversifikavimas karinės pramonės kryptimi būtų derinamas su civilinės sprogmenų gamybos bei kelių infrastruktūros plėtros prioritetais.

Siekdama didinti pagrindinės ir kitos veiklos pajamas, Bendrovė turi ieškoti klientų užsienio rinkose, o tobulindama sprogdinimo technologijas, didinti sprogmenų gamybos ir pagrindinių paslaugų apimtį. Siekdama plėtoti teikiamų paslaugų inovatyvumą, Bendrovė turi aktyviai bendradarbiauti su mokslo institucijomis bei kitais partneriais Lietuvoje ir užsienyje.

Bendrovė turi bendradarbiauti su kitomis Susisiekimo ministerijos valdomomis įmonėmis, partneriais prognozuojant ir vykdant kelių tiesimo darbus, žaliavos kelių statybai gamybą, teikiant sprogdinimo paslaugas žaliavai išgauti. Tikimasi, kad Bendrovės veikla prisidės prie Valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros 2022–2035 m. strateginių gairių (su visais pakeitimais ir papildymais) įgyvendinimo.

Klientų aptarnavimo kokybė. Bendrovė turi ne tik užtikrinti esamą klientams teikiamų paslaugų vertę, bet ir nuolatos ją didinti, gerinti aptarnavimo kokybę ir didinti klientų pasitenkinimą paslaugomis. Bendrovės klientų pasitenkinimo rodiklis pagal galimybes turi būti reguliariai matuojamas ir nuosekliai augantis. Bendrovė turi nuolat įvertinti naujus klientų lūkesčius ir poreikius ir atsižvelgti į juos planuodama naujų paslaugų plėtrą.

Socialinė atsakomybė ir darbuotojų įsitraukimas. Bendrovė privalo vykdyti savo veiklą pagal aukščiausius skaidrumo, valdysenos, etikos ir socialinės atsakomybės standartus, taikyti modernius personalo įsitraukimo vertinimo metodus ir siekti darbuotojų įsitraukimo augimo. Bendrovėje turi būti palaikoma vertybėmis grįsta organizacinė kultūra, sudaromos sąlygos profesiniam augimui. Bendrovė turi diegti ir plėtoti darbuotojų vertybių, kompetencijų kaitos, motyvacijos ir atlygio sistemas, nuosekliai siekti, kad darbuotojams būtų mokamas jų darbą ir rinkos sąlygas atitinkantis atlygis, kurti patrauklią darbo aplinką, sudaryti sąlygas dirbti individualių poreikių turintiems žmonėms, puoselėti ir įgyvendinti lygių galimybių ir įvairovės principus. Susisiekimo ministerija tikisi, kad Bendrovės valdyba ir vadovybė palaikys nuolatinį ir konstruktyvų dialogą su darbuotojų atstovais.

Susisiekimo ministerija tikisi, kad valstybėje kilus ekstremaliosioms situacijoms ar kitoms nenumatytoms aplinkybėms, darančioms reikšmingą poveikį visuomenės gerovei ir saugumui, Bendrovė bus socialiai atsakinga ir ieškos galimybių prisidėti prie valstybės veiksmų kovodama su šių situacijų ir aplinkybių padariniais.

Inovacijos, skaitmeninimas, tvarumas. Bendrovė turi prisidėti prie Lietuvos susisiekimo srities inovacijų skatinimo, įskaitant inovacijų paklausos kūrimą, ir užtikrinti, kad taikomos naujausios sprogdinimo technologijos ir modernūs darbo metodai atitiks valstybės inovacijų plėtros, skaitmeninimo ir žalumo prioritetus, pagerins tiesioginės veiklos efektyvumą, operatyvumą, bus sukuriamą pridėtinę vertę Bendrovei ir jos klientams.

Bendrovė, tobulindama skaitmenizacijos procesus ir siekdama, kad teikiamos paslaugos taptų gerokai paprastesnės, sklandesnės ir labiau pritaikytos prie individualių kiekvieno kliento poreikių, turi pasitelkti dirbtinį intelektą ir duomenų technologijas.

Bendrovė taip pat turi prisidėti prie transporto sukeltos aplinkos taršos mažinimo ir, įsigydama (nuomodama) tarnybinius automobilius ir kitą Bendrovės veikloje naudojamą transportą, prioritetą teikti netaršioms (pvz., naudojančioms alternatyviuosius degalus), inovatyvioms transporto priemonėms.

Bendrovė savo veikloje turi vadovautis gerąja tvaraus ir subalansuoto vystymosi praktika, laikytis jos veiklą reglamentuojančių įstatymų, tarptautinių normų ir etikos standartų. Bendrovės strategijoje turėtų būti integruoti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi principai aplinkosaugos, socialiniu, vartotojų ir žmogaus teisių apsaugos aspektais. Bendrovėje turi būti patvirtinta tvarumo politika, nustatanti tvaraus vystymo kryptis ir principus bei jų įgyvendinimo priemonės, kuriomis būtų vykdoma kasdienė Bendrovės veikla ir kuriama organizacinė kultūra. Bendrovė informaciją tvarumo klausimais ir apie taikomas darnumo praktikas turi tinkamai atskleisti vadovybės ataskaitoje ir skelbti interneto svetainėje.

Skaidrumas ir rizikos valdymas. Bendrovėje turi būti įdiegtos tokios atsparumo korupcijai priemonės ir procesai, kurie užtikrintų, kad Bendrovės veikla būtų vykdoma skaidriai ir sąžiningai. Bendrovėje turi būti įdiegta efektyviai veikianti rizikų valdymo sistema, tinkamai užtikrinti valstybės nacionalinio saugumo interesai. Bendrovė turi viešai skelbti visą informaciją, nurodytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamame Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių apraše.

Bendrovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo nuostatomis ir kitais duomenų pateikimą pakartotinai naudoti reglamentuojančiais teisės aktais, turi užtikrinti, kad atvertini duomenys būtų inventorizuoti, atverti ir pateikti Lietuvos atvirų duomenų portalui.

Geroji valdysena ir efektyvumas. Bendrovė, atsižvelgdama į viešosios įstaigos Valdymo koordinavimo centro (toliau – VKC) teikiamas rekomendacijas valdysenai gerinti, turi užtikrinti geriausią praktiką atitinkantį valdymą ir siekti, kad Valstybės valdomų įmonių gerojo valdymo indekso vertinimo metinėse ataskaitose Bendrovė būtų vertinama ne žemesniu kaip A įvertinimu. Bendrovė privalo vadovautis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijomis. Bendrovė savo veikla turėtų saugoti ir gerinti reputaciją, taip pat efektyviai naudoti išorinę bei vidinę komunikaciją.

Bendrovė turi užtikrinti, kad specializuoti nefinansiniai veiklos rodikliai, kurie kasmet derinami su VKC, būtų pasiekti.

Bendrovė turi optimizuoti veiklos procesus, juos automatizuoti, skaitmenizuoti ir standartizuoti, taikyti kitus sprendimus, padedančius siekti didesnio veiklos efektyvumo.

IV. Finansiniai lūkesčiai

Bendrovės ilgalaikis pelningumas turi atitikti Vyriausybės nustatytąjį.

Bendrovė turi užtikrinti, kad kapitalo struktūros rodiklis atitiktų Vyriausybės nustatytąjį.

Dividendai turi būti mokami ne mažesni nei pagal Vyriausybės nustatytą dividendų skyrimo formulę, kurioje jų dydis yra susietas su nuosavo kapitalo gražos rodikliu (ROE).

Bendrovė turi užtikrinti, kad specializuoti finansiniai veiklos rodikliai, kurie kasmet derinami su VKC, būtų pasiekti.

V. Bendri lūkesčiai dėl veiklos principų

Bendrovės galutiniai savininkai yra mokesčių mokėtojai, tad Bendrovės valdymo organai privalo dėti visas pastangas, kad Bendrovė ir jos turtas būtų valdomi skaidriai, efektyviai, atsižvelgiant į viešąjį interesą ir Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nuostatas.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija tikisi, kad Bendrovė, atsižvelgdama į valstybės saugumo ir gynybos poreikius, aktyviai prisidės prie nacionalinės gynybos pramonės plėtros. Bendrovės veiklos inovacijos, gamybiniai pajėgumai ir patirtis sprogmenų srityje turi būti panaudojami stiprinant Lietuvos strateginius pajėgumus.

Bendrovės valdymo organai tiesiogiai atsako už Bendrovei keliamų lūkesčių ir tikslų įgyvendinimą. Bendrovė informaciją apie Rašte išdėstytą valstybės lūkesčių įgyvendinimą Susisiekimo ministerijai teikia ketvirčiui pasibaigus per 20 kalendorinių dienų.

Bendrovės valdybos pirmininkas ir vadovas turi kasmet pristatyti Susisiekimo ministerijos vadovybei atnaujintą strateginį veiklos planą, metinius biudžetus ir rezultatus, metinės valdybos įsivertinimo išvadas.

Bendrovės valdyba veikia nepriklausomai, tačiau Bendrovė ir (ar) valdyba turi iš anksto informuoti Susisiekimo ministeriją apie esminius Bendrovės sprendimus ir vykdyti Bendrovės įstatų ir Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu priskirtas funkcijas. Esminiais sprendimais laikomi valdybos priimami sprendimai dėl:

- potencialių valdybos narių interesų konfliktų;
- potencialių teisminių ginčų;
- galimų Bendrovės darbuotojų ar susijusių šalių sukčiavimų;
- esminių Bendrovės veiklos pokyčių;
- Bendrovės struktūros pokyčių, didesnio masto darbuotojų kaitos;
- vadovo pasikeitimų;
- didelių įsigijimų ar pardavimų;
- galimos žalos visuomenei, gamtai, ekonomikai ar valstybės saugumui;
- spaudos pranešimų, kurie gali reikalauti Susisiekimo ministerijos atstovų komentarų;
- bet kokio masto korupcijos ar politinės intervencijos;
- potencialių grėsmių nacionaliniam saugumui;
- kitų esminių rizikų, keliančių grėsmę Bendrovės veiklos tęstinumui, reputacijai.

Bendrovės valdyba turėtų vadovautis protingumo principu ir informuoti apie kitus potencialiai su Bendrovės akcininko interesais susijusius svarbius sprendimus.